

คู่มือสำหรับประชาชน
ศูนย์วิจัยศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง
สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

มะเร็งปากมดลูก

พระตำราศี

“ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้จัดตั้งศูนย์วิจัยศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ได้รับคามทุกข์ทรมานจากโรคมะเร็ง และเป็นการยกระดับการรักษาให้ได้มาตรฐานสากล ช่วยพัฒนาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการค้นคว้าวิจัยทางด้านวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ทัดเทียมนานาประเทศ สมดังปณิธานที่ข้าพเจ้าได้ตั้งไว้

คู่มือประชาชนที่ได้จัดทำขึ้นนี้ เพื่อให้ได้ศึกษาข้อมูลเรื่องโรคมะเร็งชนิดต่าง ๆ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาและผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลรักษาสุขภาพ และปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง ให้มีโอกาสหายขาดจากอาการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็ง ทั้งนี้ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือประชาชนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อท่านทั้งหลาย และขออวยพรให้ผู้ป่วยโรคมะเร็งทุกท่านได้รับการรักษาที่ได้มาตรฐานและดีที่สุด พร้อมทั้งมีกำลังใจและกำลังใจที่เอื้อต่อผู้กับโรคมะเร็งต่อไป”

ศาสตราจารย์ ดร.สุเมธิต์พระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ประธานศูนย์วิจัยศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

สารบัญ

หน้า

มะเร็งปากมดลูก

มะเร็งปากมดลูก คืออะไร	5
สาเหตุ และปัจจัยเสี่ยง	6
การเกิดมะเร็ง และภาวะพืดปกติก่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นมะเร็ง	7
การตรวจหามะเร็งปากมดลูก	8
อาการที่พบบ่อยของมะเร็งปากมดลูก	9
การแบ่งระยะของมะเร็งปากมดลูก	10
แนวทางการรักษาตามระยะของโรค	11
ทำความเข้าใจกับการรักษา	12
การปฏิบัติตนหลังการรักษา	13

มะเร็งปากมดลูก

ปากมดลูก คือ ส่วนของอวัยวะสืบพันธุ์เพศหญิงที่เป็นส่วนปลายสุดของตัวมดลูก ตำแหน่งอยู่ระหว่างกระเพาะปัสสาวะทางด้านหน้า และลำไส้ทางด้านหลัง มีโพรงเปิดต่อไปยังช่องคลอด ซึ่งต่อกับอวัยวะเพศภายนอก

ภาพแสดงตำแหน่งของปากมดลูก

มะเร็งปากมดลูก คือ เนื้อเยื่อบริเวณปากมดลูกที่ประกอบด้วยเซลล์ที่มีการแบ่งตัวเร็ว สามารถลุกลามทำลายเนื้อเยื่อปกติและอวัยวะใกล้เคียง รวมทั้งสามารถลุกลามเข้าสู่เส้นเลือด และเส้นน้ำเหลืองทำให้เกิดการกระจายของโรคไปยังต่อมน้ำเหลือง และอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายได้

อุบัติการณ์

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบบ่อยเป็นอันดับที่ 1 ในสตรีไทย และเป็นอันดับ 3 ของมะเร็งในสตรีทั่วโลก มีรายงานอุบัติการณ์ผู้ป่วยใหม่ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกทั่วโลกจำนวนถึง 371,000 รายต่อปี ในปี พ.ศ. 2542

สาเหตุ และปัจจัยเสี่ยง

สาเหตุของการเกิดมะเร็งในปัจจุบันยังไม่ทราบแน่ชัด แต่พบว่าปัจจัยบางอย่างมีผลเพิ่มความถี่ในการเกิดมะเร็งปากมดลูก ได้แก่

- การมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้ง
- เริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย
- ประวัติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์
- การมีลูกตั้งแต่อายุน้อย และมีลูกหลายคน
- การติดเชื้อไวรัสที่ชื่อ Human papilloma virus
- การสูบบุหรี่
- ภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- การใช้ยาฮอร์โมน Diethylstilbestrol (DES) กับมารดาในระหว่างการตั้งครรภ์

การเกิดมะเร็ง และภาวะผิดปกติก่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นมะเร็ง

เซลล์เยื่อบุผิวปากมดลูกบางครั้งมีความผิดปกติเกิดขึ้น ความผิดปกติของเซลล์ไม่จำเป็นต้องเป็นมะเร็ง แต่มีความผิดปกติบางอย่างที่เป็นความผิดปกติเบื้องต้นของมะเร็ง และสามารถเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ เชื่อว่าใช้ระยะเวลาเป็นปีในการเปลี่ยนเป็นเซลล์มะเร็ง หากเราสามารถตรวจพบความผิดปกติเหล่านี้ได้ก่อน และทำการรักษาก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นมะเร็งจะสามารถป้องกันการเกิดมะเร็งได้ ความผิดปกติของเซลล์เหล่านี้แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม

1. ความผิดปกติเล็กน้อย ทางการแพทย์จะรายงานผลว่า Low grade SIL หรือ CIN 1 เซลล์เหล่านี้บางส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเซลล์มะเร็งแต่ใช้ระยะเวลานาน บางส่วนจะกลับเป็นเซลล์ปกติได้ การรักษาอาจใช้การตรวจติดตามใกล้ชิดสม่ำเสมอ หรือใช้การจี้ด้วยความร้อนหรือความเย็น หรือทำการตัดเฉพาะส่วนบริเวณปากมดลูกออกด้วยการผ่าตัดที่เราเรียกว่า Conization หรือการใช้ตัดจี้ด้วยไฟฟ้าที่เรียกว่า LEEP (Loop Electrosurgical Excision Procedure)

2. ความผิดปกติระดับกลาง-มาก ทางการแพทย์จะรายงานผลว่า High grade SIL หรือ CIN 2-3 หรือระยะมากขึ้นเป็นเซลล์มะเร็งที่อยู่ในชั้นผิวชั้น ๆ ที่เรียกว่า Carcinoma in situ (CIS) เซลล์เหล่านี้หากปล่อยทิ้งไว้จะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นมะเร็งได้ การรักษาทำได้โดยการตัดเฉพาะส่วนบริเวณปากมดลูกออกด้วยการผ่าตัดที่เราเรียกว่า Conization หรือการใช้ตัดจี้ด้วยไฟฟ้าที่เรียกว่า LEEP (Loop Electrosurgical Excision Procedure) หรือในรายที่ผู้ป่วยไม่ต้องการมีบุตรแล้ว การรักษาโดยการผ่าตัดเอามดลูกออกที่เรียกว่า Hysterectomy เป็นทางเลือกในการรักษาอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะในรายที่เซลล์ผิดปกติพบบริเวณด้านในของปากมดลูก

ชนิดของเซลล์มะเร็ง

ชื่อชนิดของเซลล์มะเร็งจะบอกถึงชนิดของเซลล์ต้นกำเนิด เซลล์มะเร็งปากมดลูกที่พบบ่อยได้แก่

- Squamous cell carcinoma เป็นเซลล์มะเร็งของเยื่อบุผิวปากมดลูกที่พบบ่อยที่สุด พบประมาณ 80-90% ของมะเร็งปากมดลูก
- Adenocarcinoma พบประมาณ 10-20% มักพบเริ่มต้นบริเวณด้านในปากมดลูก
- ชนิดอื่น ๆ เช่น พบได้ประมาณ 10%

การตรวจหามะเร็งปากมดลูก

ประกอบด้วย

- การตรวจประจำปี
- การตรวจเพิ่มเติมเมื่อสงสัย หรือมีอาการผิดปกติ

การตรวจประจำปี โดยการตรวจภายในและการตรวจที่เรียกว่า **Pap smear** ทำให้สามารถให้การวินิจฉัยมะเร็งได้ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม หรือก่อนที่เซลล์ผิดปกติจะเปลี่ยนเป็นเซลล์มะเร็ง

- การตรวจภายใน : แพทย์จะทำการตรวจทางช่องคลอดและทวารหนัก เพื่อดูลักษณะปากมดลูก ตัวมดลูก รังไข่ พังผืดข้างปากมดลูก กระเพาะปัสสาวะ และลำไส้ตรง
- การทำ Pap's smear : เป็นการขูดเอาเซลล์บริเวณปากมดลูกไปตรวจย้อมสีและดูด้วยกล้องจุลทรรศน์
- แนะนำการตรวจมะเร็งปากมดลูกประจำปีในผู้หญิงอายุ 20 ปีขึ้นไป หรือน้อยกว่า เมื่อเริ่มมีเพศสัมพันธ์ การตรวจควรทำในช่วง**หลังการมีประจำเดือนวันแรก 10-20 วัน** โดยในระยะ 2 วันก่อนไปตรวจ ควรงดการสวนล้างช่องคลอด หรือการเหน็บยาหรือใส่สารใด ๆ เข้าไปในช่องคลอด

อาการที่พบบ่อยของมะเร็งปากมดลูก

- มีเลือดออกหลังหมดประจำเดือน
- มีประจำเดือนออกมาก และมาไม่สม่ำเสมอ
- มีตกขาวออกมากผิดปกติ
- มีเลือดออกหลังการร่วมเพศ
- ปวดท้องน้อย หรือปวดบริเวณก้นกับร้าวลงขา

การตรวจเพิ่มเติมเมื่อสงสัย หรือมีอาการผิดปกติ

การตรวจเพิ่มเติมทำได้โดย

1. การตรวจภายใน
2. การตัดชิ้นเนื้อในบริเวณที่เห็นก้อนเนื้อออก (Biopsy) หรือชุดเซลล์ไปตรวจในรายที่สงสัย แต่ไม่เห็นก้อนเนื้อออกชัดเจน (Pap smear) ในรายที่การตัดชิ้นเนื้อแล้วยังมีข้อสงสัย อาจต้องมีการตรวจและตัดชิ้นเนื้อเพิ่มเติม
3. เมื่อได้รับการวินิจฉัยเป็นมะเร็งปากมดลูกจะมีการตรวจเพิ่มเติมเพื่อจัดระยะของโรค ได้แก่ เอกซเรย์ปอด ส่องกล้องดูในกระเพาะปัสสาวะและลำไส้ใหญ่ การเอกซเรย์ฉีดสีดูการทำงานของไต การตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ หรือเอกซเรย์คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ดูต่อมน้ำเหลืองและการกระจายของโรค การเจาะเลือด

การแบ่งระยะของมะเร็งปากมดลูก

ระยะของโรคมะเร็งมักแบ่งตามการพยากรณ์โรค และโอกาสในการรักษา โดยอาศัยการประเมินการลุกลามของโรคจากการตรวจภายในเป็นหลัก

ระยะที่ 1 ระยะต้น เป็นระยะที่มะเร็งอยู่เฉพาะในบริเวณปากมดลูก

ระยะ 1A เนื้องอกมีขนาดเล็กมองไม่เห็น ตรวจพบได้จากการทำ Pap smear

ระยะ 1B เนื้องอกมีขนาดใหญ่ขึ้น เริ่มมองเห็นได้จากการตรวจภายใน

1B1 ก้อนเนื้องอกมีขนาดไม่เกิน 4 ซม.

1B2 ก้อนเนื้องอกมีขนาดมากกว่า 4 ซม.

ระยะที่ 2 เป็นระยะที่มะเร็งเริ่มมีการกระจายไปยังบริเวณใกล้เคียง คือ ช่องคลอดส่วนบน (2A) และ/หรือพังผืดข้างตัวมดลูกที่อยู่ใกล้เคียง (2B)

ระยะที่ 3 เป็นระยะที่มะเร็งมีการลุกลามมากขึ้นไปถึงส่วนล่างของช่องคลอด (3A) และ/หรือมีการลุกลามไปตามพังผืดข้างตัวมดลูกจนถึงผนังอุ้งเชิงกราน (3B)

ระยะที่ 4 เป็นระยะที่มะเร็งมีการแพร่กระจายมากขึ้น โดยแบ่งเป็น 4A และ 4B

ระยะ 4A เป็นระยะที่มะเร็งมีการลุกลามไปยังอวัยวะข้างเคียง คือ กระเพาะปัสสาวะที่อยู่ด้านหน้า และ/หรือลำไส้ใหญ่ที่อยู่ด้านหลัง

ระยะ 4B เป็นระยะที่มีการแพร่กระจายของโรคออกนอกบริเวณอุ้งเชิงกราน หรือมีการกระจายทางกระแสเลือดไปยังส่วนอื่นของร่างกาย

แนวทางการรักษาตามระยะของโรค

- **ระยะ 1A หรือ 1B ที่มีขนาดเล็กกว่า 4 ซม.** การรักษาหลักคือ การผ่าตัด โดยการผ่าตัด เอามดลูก รวมทั้งรังไข่ ปีกมดลูก ฟังฟืดยึดมดลูก บางส่วนของช่องคลอด และต่อมน้ำเหลือง ออก
- **ระยะ 1B ที่มีขนาดมากกว่าหรือเท่ากับ 4 ซม. หรือระยะ 2A** การรักษาได้ทั้งการผ่าตัด การรักษาด้วยรังสีอย่างเดียว หรือรังสีร่วมกับยาเคมีบำบัด ทั้งนี้ขึ้นกับความเหมาะสมแก่ตัวผู้ป่วย และความเห็นของแพทย์ที่ทำการรักษา
- **ระยะ 2B, 3A, 3B, 4A ที่มีการลุกลามไปไม่มาก** การรักษาหลักคือ การรักษาด้วยรังสีร่วมกับ ยาเคมีบำบัด โดยการรักษาด้วยรังสีประกอบด้วย การฉายรังสีบริเวณอุ้งเชิงกรานทั้งหมด เพื่อครอบคลุมปากมดลูก และบริเวณโดยรอบ รวมทั้งต่อมน้ำเหลืองในอุ้งเชิงกราน ร่วมกับการใส่แร่ซึ่งเป็นการให้รังสีปริมาณสูงแก่ปากมดลูกและบริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันนิยมให้ยาเคมีบำบัดร่วมด้วยในระยะเดียวกันกับการฉายรังสี เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของรังสีในการทำลายเซลล์มะเร็ง และเพิ่มอัตราการหายของโรค
- **ระยะ 4A ที่มีการลุกลามของโรคมามากหรือเนื้องอกมีขนาดใหญ่ และระยะ 4B** การรักษาไม่ได้มุ่งการหายขาดจากโรค แต่การรักษาจะช่วยบรรเทา ลดอาการ และยับยั้งการลุกลามของโรคได้ การรักษาประกอบด้วย การให้ยาเคมีบำบัด การฉายรังสี และ/หรือร่วมกับการใส่แร่ หรือรักษาตามอาการ ทั้งนี้การเลือกการรักษาขึ้นกับสภาพร่างกายของผู้ป่วย และลักษณะอาการ รวมทั้งการลุกลามของโรค

ทำความรู้จักกับการรักษา

การผ่าตัด

การผ่าตัดรักษามะเร็งปากมดลูกเป็นการผ่าตัดใหญ่ เป็นการผ่าตัดเอามดลูก รวมทั้งรังไข่ ปีกมดลูก พังผืดยึดมดลูก บางส่วนของช่องคลอด และเกาะต่อมน้ำเหลืองในอุ้งเชิงกรานออก การผ่าตัดทำภายใต้การดมยาสลบ ผู้ป่วยจะไม่รู้สึกเจ็บปวดในระหว่างการผ่าตัด หลังการผ่าตัดสัปดาห์แรกจะมีอาการเจ็บแผลบ้าง และจะมีการคายสวมน้ำประมาณ 2-3 วัน ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะสามารถกลับบ้านได้ภายใน 1 สัปดาห์หลังการผ่าตัด และกลับสู่งานปกติใน 4-8 สัปดาห์

การรักษาด้วยรังสี

การรักษาด้วยรังสีเป็นการให้รังสีพลังงานสูงเข้าไปทำลายและหยุดการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็งในส่วนที่ได้รับรังสี การรักษาด้วยรังสีในโรคมะเร็งปากมดลูกประกอบด้วย การฉายรังสีและการใส่แร่ร่วมกัน การฉายรังสีเป็นการทำลายเซลล์มะเร็งในอุ้งเชิงกรานบริเวณกว้าง การฉายรังสีลักษณะคล้ายการทำเอกซเรย์ปกติทั่วไป แต่รังสีที่ใช้มีพลังงานสูงกว่ามาก ผู้ป่วยจะไม่รู้สึกใด ๆ ไม่เจ็บในขณะฉายรังสี การฉายรังสีจะฉายสัปดาห์ละ 5 วันต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 5-6 สัปดาห์ โดยแต่ละวันจะใช้เวลาในการเตรียมตัวและฉายรังสีประมาณ 15-30 นาที ผู้ป่วยสามารถไปกลับแบบผู้ป่วยนอก ไม่จำเป็นต้องพักรักษาในโรงพยาบาล ส่วนการใส่แร่เป็นการให้รังสีปริมาณสูงเพิ่มที่ตัวก่อนมะเร็งบริเวณปากมดลูก ขั้นตอนคือ จะมีการใส่เครื่องมือเข้าไปในช่องคลอดและตัวมดลูก แล้วใส่สารกัมมันตรังสีเข้าไปในตัวเครื่องมือ เมื่อได้รับปริมาณรังสีเพียงพอตามที่แพทย์กำหนดแล้ว เจ้าหน้าที่จะเอาเครื่องมือและสารกัมมันตรังสีออกจากร่างกาย

การให้ยาเคมีบำบัด

เป็นการให้ยาทางเส้นเลือดหรือทางน้ำเกลือ จุดมุ่งหมายเพื่อทำลายเซลล์มะเร็งที่หลุดรอดอยู่ในกระแสเลือดหรือมีการกระจายไปส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และในกรณีนี้ให้พร้อมกับการฉายรังสีเพื่อเพิ่มผลการออกฤทธิ์ของรังสี

การปฏิบัติตนหลังการรักษา

โรคมะเร็งเป็นโรคที่แม้จะรักษาจนหายแล้ว แต่การเกิดกลับเป็นซ้ำของโรคมักมีโอกาสเกิดขึ้นได้ ดังนั้น ภายหลังจากการรักษาควรต้องมีการตรวจติดตามต่อเนื่อง การกลับเป็นซ้ำพบได้ทั้งในบริเวณปากมดลูก ต่อมำน้ำเหลือง หรือมีการกระจายของโรคไปยังปอด ตับ กระดูก และสมอง

การตรวจติดตามทำได้โดยการตรวจภายในทุก 3-4 เดือนในระยะ 2 ปีแรก ทุก 4-6 เดือน ในช่วง 2-5 ปี และทุก 6-12 เดือนในช่วง 5-10 ปี จากนั้นตรวจภายในอย่างน้อยปีละครั้ง นอกจากนี้ หากมีอาการที่น่าสงสัยถึงการกลับเป็นซ้ำ ได้แก่ การมีเลือดออกทางช่องคลอด มีตกขาวหรือรังออกมาผิดปกติ มีชาวม มีอาการปวดก้นบร้าวลงขา หรือปัสสาวะออกน้อย หรือมีอาการไอหรือรันทานกว่า 2 สัปดาห์ ปวดกระดูกเรื้อรังที่ไม่ทุเลาหลังการกินยารักษา มีตัวเหลือง ตาเหลืองหรือคล้ำก่อนได้ในช่องท้อง ปวดศีรษะเรื้อรังหรือมีอาการผิดปกติของระบบประสาทที่ควบคุมการทำงานของร่างกาย หากมีอาการอันใดอันหนึ่งดังกล่าวควรรีบปรึกษาแพทย์ เพื่อทำการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม

นอกจากนี้ผู้ป่วยยังควรดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากผลข้างเคียงจากการรักษาการรักษาด้วยรังสี อาจทำให้เกิดอาการปัสสาวะหรืออุจจาระเป็นเลือด ป้องกันได้โดยการดื่มน้ำมาก ๆ ไม่กลั้นปัสสาวะ หากมีอาการปัสสาวะแสบขัดหรือติดเชื้อให้รีบรับการรักษา ส่วนอาการถ่ายอุจจาระเป็นเลือดป้องกันโดยระวังอย่าให้ท้องผูก และหากมีท้องผูกหรือการถ่ายเป็นเลือดควรพบแพทย์เพื่อรับคำแนะนำและการรักษาที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผิวหนังบริเวณที่เคยได้รับการฉายรังสีมักแห้งแข็ง และมีการรับรู้ความรู้สึกลดลง ควรทาครีมหรือน้ำมันเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น นวดป้องกันการแข็งเป็นพังผืด และงดการวางกระเป๋าหรือร้อนในบริเวณที่เคยฉายรังสีเพราะอาจเกิดการพองได้ง่าย ในส่วนของช่องคลอดที่เคยใส่แรงแและฉายรังสีจะตีบแคบได้ง่าย ควรทำการขยายช่องคลอดเป็นระยะ

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบบ่อย สตรีทุกคนควรได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูกเมื่ออายุถึง 30 ปี หรือหลังเริ่มมีเพศสัมพันธ์ เป็นโรคที่รักษาได้ผลดี โดยเฉพาะในระยะต้น ๆ ควรรีบรักษาให้เร็วที่สุดหลังทราบว่าเป็นมะเร็ง มะเร็งหายได้หากได้รับการรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม

บันทึกส่วนตัว **Personal Profile**

Name

Home Address

Phone

Fax

Business Address

Phone

Fax

E-mail

Web Site

Identity Card No.

Expired Date

Passport No.

Expired Date

Income Tax No.

Car Registration No.

Expired Date

Bank Accounts

Current A/C No.

Bank

Saving A/C No.

Bank

Current A/C No.

Bank

Saving A/C No.

Bank

Credit Cards

Issued by

Serial No.

Issued by

Serial No.

Birthday

Anniversaries

Life Insurance

Policy No.

Expired Date

Amount

Agent

Company

Phone

Health Record

Hospital

Phone

Clinic

Phone

Doctor

Phone

ผู้บัญชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนันทกานต์ เอี่ยมวณานนท์ชัย
บรรณาธิการ : รองศาสตราจารย์ ดร.แพทย์หญิงจรัสญา เอื้อวรารกุล

สามารถติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์วิจัยศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
54 หมู่ 4 ถนนวิภาวดีรังสิต หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2574-0622-33 ต่อ 3943-3950, 0-2984-8650
โทรสาร 0-2984-8677 www.cccthai.org

สนับสนุนการพิมพ์โดย

